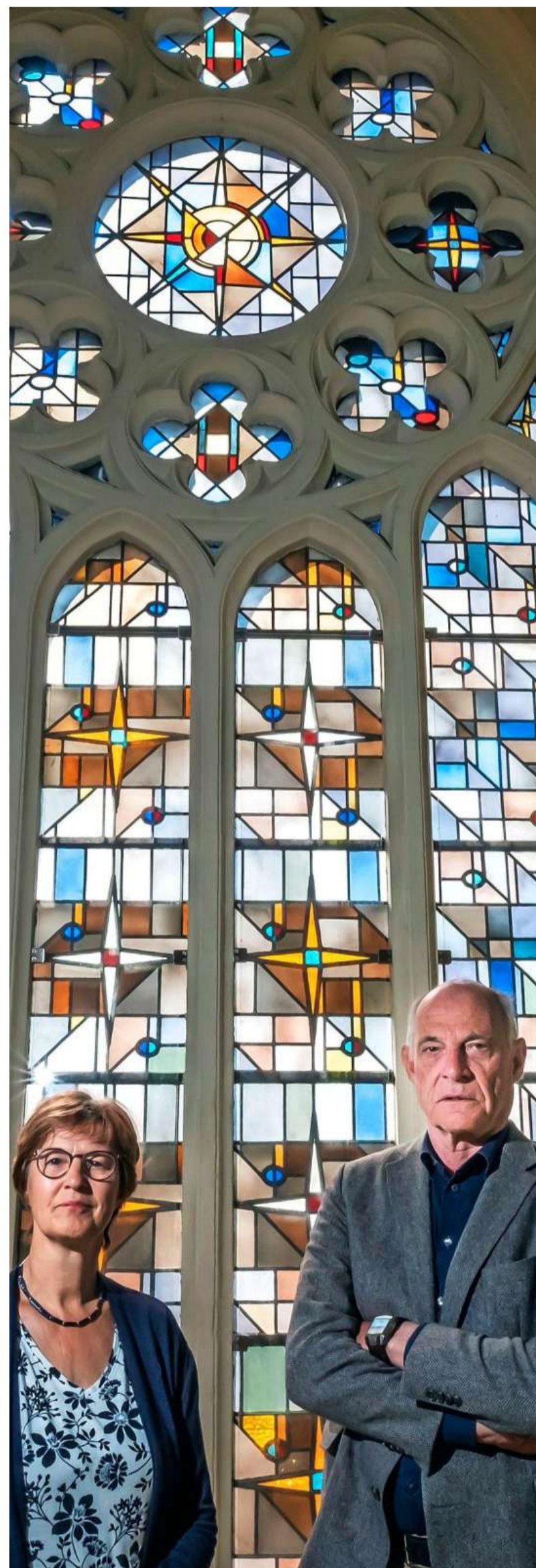

→ Vervolg van regiovoorzitter

De Sint Josephkerk sluit. Bestuurders Jan Nagengast en Gitta Botman blikken terug en kijken vooruit.

Sint Josephkerk

Gitta Botman en Jan Nagengast.

Josephs laatste uur slaat

Als ze het niet hadden gedaan, was de kerkkas zo leeg. „We moeten de tering naar de nering zetten. We moeten wel, anders lopen we met 60.000 euro per jaar leeg,” zegt vicevoorzitter Jan Nagengast van het parochiebestuur van Matthias-Laurentius over de noodzaak van de naderende sluiting van de Sint Josephkerk.

De kerk aan de Alkmaarse Nassaulaan sluit na 100 jaar en gaat over in handen van ontwikkelaar Vink Bouw. In het laatste weekeinde van juni is de afscheidsdienst. Daarna is de kerk slechts als toerist te bezoeken, er zijn geen officiële diensten meer. Bestuurders Nagengast en Gitta Botman lichten het afscheid toe. De sluiting doet vooral pijn bij de parochianen. Die verliezen hun vertrouwde omgeving. Om de landing te verzachten worden ze opgevangen in de Heilige Pius X-kerk in de Hoef. Die kerk valt, net als de Grote Kerk -ook wel Sint Laurentiuskerk- onder het bestuur van de Matthias-Laurentiusparochie. Op de vertrouwde zaterdagavond kunnen de kerkgangers daar met de vaste gezichten terecht.

Draaideur

Voor Botman betekent het verlies van de kerk het verlies van een van haar oude koorlocaties. „Ik was eigenlijk meer van de Don Bosco-kerk (de piramidekerk sloot in 2006 de deuren en ging in 2007 tegen de vlakte, red.). Daarna ging ik naar de Sint Laurentius, maar we hadden een koorgroep die overal kwam. Ook in de Josephkerk. De oude houten draaideur is mij het meeste bijgebleven. Die draaide heel snel. En een schildering van Joris en de Draak. Die vond ik zo eng als kind. Als volwassene nog.” Die zit inmiddels veilig achter een muur verstopt, geeft ze opgelucht aan.

Nagengast, oud-wethouder van Alkmaar, was een vaste Josephbezoeker na de sluiting van Don Bosco. „Maar ik heb niet echt een herinnering.” Het besluit om de Josephkerk te

sluiten is een zakelijke, legt hij uit. Van het bisdom Haarlem-Amsterdam moest de eigen parochie doorgevoerd worden op het gebied van zaken als het aantal kerkgangers, dopelingen, eerste communicanten, betrokkenheid bij de buurt en de financiële positie.

Het laatste puntje bleek een probleem. „Er waren structurele tekorten bij de Josephkerk, we hadden 60.000 euro per jaar verlies. Als we die extrapoleerden hadden we over tien jaar geen eigen vermogen meer.”

Het bestuur betaalt drie kerken uit één potje. Het was kiezen. Toeristentrekpleister De Grote Kerk sluiten was geen optie, volgens de vicevoorzitter. „Die heeft meer geschiedenis, meer traditie, en een bloedwonder.”

Pech

Van de Josephkerk en de Pius, is de Josephkerk de dure kerk, vervolgt hij.

De Josephkerk heeft de pech geen Cuyperskerk te zijn. Dat wil zeggen; hij is niet ontworpen door architect Pierre Cuypers. „Als die naam ergens aan verbonden is, komt er geld binnen. De helft van de kosten worden gedekt door de overheid, voor de rest moet je het zelf doen. Als je een Cuyperskerk bent, komen de fondsen wel binnen. De naam Cuypers doet deuren open.”

De Josephkerk is slechts van de hand van de Nederlandse architect Albert Margry, vult Botman aan. De kerk is als bijkerk gebouwd in 1908 voor de Sint-Dominicuskerk. Binnen een jaar was-ie afgebouwd. In 1922 werd de parochie Sint-Joseph opgericht en werd de kerk zelfstandig.

De kerk, met het bruggetje vanuit de binnenstad, wordt gekenmerkt door het grote beeld van Jezus in de voortuin. Die is na de Tweede Wereldoorlog door Alkmaarders geschonken aan de kerk. De kerk is redelijk ongeschonden uit de oorlog gekomen. Daarvoor werd de kerk bedankt. Het beeld en standbeeld worden bewaakt, ondanks verkoop. „Het is een Rijksmonument, hè”, benadrukken de bestuurders.

In 2002 werd-ie rijksmonument als

De Sint Josephkerk aan de Nassaulaan begon als bijgebouw.

FOTO'S ERNA FAUST

voorbeeld van neogotische bouwkunst uit de twintigste eeuw. In 2007 was er een verbouwing voor een parochiecentrum en ontmoetingsruimte. Die staat als blok met verdiepingen midden in de kerk. Het was een miljoeneninvestering.

Herrie

In 2017 werd al overwogen te sluiten. De opstand viel mee, stelt Botman. „Een enkeling of twee personen die veel herrie maakten. Er was vooral begrip.” Begrip, want het aantal kerkbezoekers loopt al honderden jaren terug in Nederland. Het valt mee in Alkmaar, stellen de bestuurders. „Het was echt financieel. Er is in de Josephkerk een lichte terugval. We hebben zo'n 50 à 60 vaste bezoekers. Met Kerst en Pasen loopt het goed. Bij de Grote kerk is er zelfs een lichte stijging van de bezoekers.”

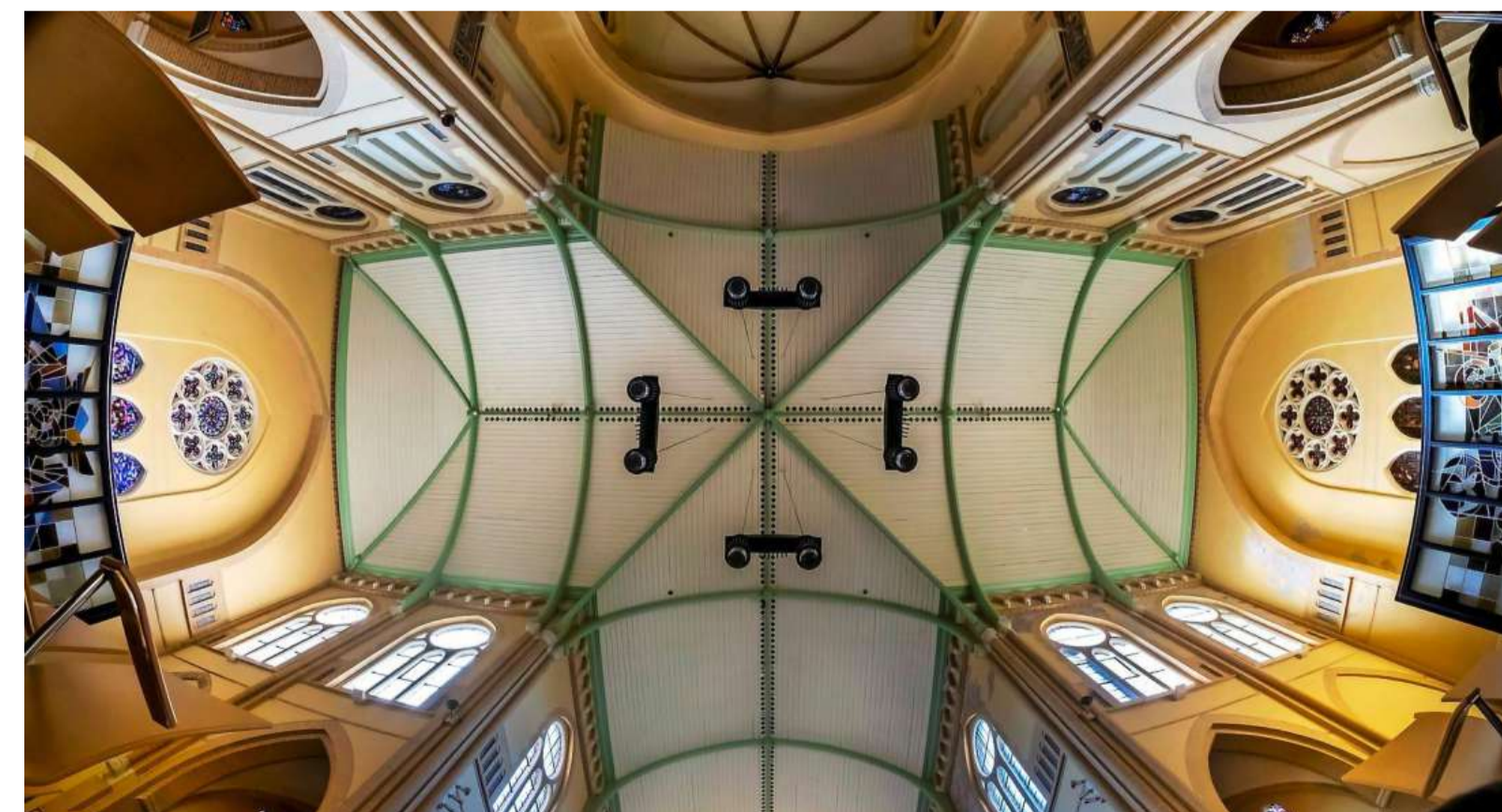
Botman: „We zien nieuwe gezinnen en veel buitenlanders. Er is weer een nieuwe generatie aan het bezinnen.” Nagengast: „Millenials’ noem je ze. Een generatie die vragen heeft en zich verdiept in de materie.”

Het duo hoopt op een samenwer-

king met alle katholieke besturen in de gemeente Alkmaar, maar geeft aan niet bang te zijn voor een verdere leegloop of sluiting van de kerken.

De Sint Josephkerk is gekocht door Vink Bouw. Die gaat van binnen zo verbouwen dat er zeven luxe appartementen in passen. Het parochiecentrum in het midden zal op de schop moeten. Of de investering van 2007 wel een wijze was, weet hij niet. „Ik was er toen nog niet”, geeft Nagengast aan. Het glas in lood mag verplaatst worden, maar moet wel bewaard blijven. De Liturgische meubelen gaan naar de in 2018 door brand verwoeste Corneliuskerk in Limmen.

Vink heeft nog een flinke klus aan het onderhoud, verwacht Nagengast. Hij wijst op de staat van de muren. Die bladderen af. Er zit vocht in de muren. Onderhoud is hoe dan ook uitdagend in kerken, geeft-ie aan. Zo vraagt hij zich af hoe het straks met de aanleg van het warmtenet moet in de Grote Kerk. „Er wordt daar nu soms drie uur van te voren al gestookt. Wat denk je dat dat kost?”

Hij stamt uit 1908 en was in een jaar tijd gebouwd.

Sint Josephkerk

Schi

‘Er waren structurele tekorten’